GRAMATIKA

IMENICE S PROŠIRKOM -(E)N-

PRIMJER *Zadovoljna sam svojim* ***imenom.***

	jd	mn
N	ime	imena
G	imena	imena
D	imenu	imenima
A	ime	imena
V	ime	imena
L	o imenu	o imenima
I	(s) imenom	(s) imenima

Kao imenica **ime** sklanjaju se imenice **prezime, rame, pleme, sljeme, sjeme** i **vrijeme.**

➡ N vrijeme, G vremena, D vremenu…

HRVATSKA IMENA I NJIHOVO ZNAČENJE

karakterne osobine: Blaženka, Drago, Mila, Mirko, Tihana, Tvrtko, Vedran, Jasna; hrabrost: Branimir, Branimira, Borna, Boris, Trpimir; mitologija: Lada, Morana, Vesna; vjera: Božena, Božidar; biljke: Bosiljka, Dunja, Ljiljana, Višnja, Jagoda; nebeska tijela i svemir: Danica, Luna, Sunčana, Svemir, Zvjezdana; vjetar: Lahorka; vremenske prilike: Snježana; dan: Dan, Zora; nacija: Hrvoje, Hrvojka; regija: Goran, Goranka; vatra i voda: Iskra, Žarko, Ognjen, Izvor

Prokomentirajte imena.

Koja vam se imena sviđaju?
Koja su vam imena neobična?
Kad biste imali hrvatsko ime, koje bi to bilo? Zašto?
Za koja imena postoji ekvivalent u vašem jeziku?
Koja su tradicionalna imena u vašoj zemlji?
Koja su imena najpopularnija u vašoj zemlji?

PRIČAONICA

TRADICIONALNA ILI MODERNA IMENA?

MODERNA IMENA

ZA	PROTIV
• Imamo velik izbor.	• Takva imena brzo ulaze u modu i isto tako izlaze iz nje.
• Raznolika su i neobična.	• Nisu povezana s tradicijom.
• Osoba neće imati mnogo imenjaka.	• Neka imena nisu u skladu s pravopisom određenog jezika.
• Roditelji mogu izraziti svoju ideju.	
• Osoba će biti jedinstvena po imenu.	

Pogledajte ove fotografije.

- Kako se zovu ovi predmeti?
- Koji je ovo pas?
- Kakve asocijacije imate uz te fotografije?

Izmislite priču.

- Što bi moglo biti zajedničko predmetima i životinji na fotografiji?
- U paru izmislite i ispričajte priču koja na neki način povezuje tri fotografije.

ŠTO JE ZAJEDNIČKO PENKALI, SAKSOFONU I DOBERMANU

Roditelji obično dugo i pažljivo biraju ime za dijete. Dijete će nositi ime cijeli život i treba ga pametno izabrati… Također, tko zna, možda će to ime jednom nositi neka ulica, škola, poduzeće ili neki predmet. Neka imena postala su nazivi za predmete, životinje, pojave i slično. Na primjer, *penkala* je dobila ime po slavnom Zagrepčaninu Slavoljubu Penkali. On je izumio penkalu. *Saksofon* je dobio ime po Belgijancu Adolphu Saxu koji je napravio prvi saksofon. *Doberman* je nazvan po Ludwigu Dobermannu koji je prvi uzgojio dobermana. Takve se riječi u lingvistici zovu *eponimi*. Drugi su eponimi na primjer *sendvič, žilet, nikotin, decibel, tesla, bojkot, doboš-torta (dobošica), mazohizam, petrarkizam, baraba, kvisling*. Eponimi u različitim jezicima nemaju potpuno isti oblik – na primjer, u engleskom se pismo za slijepe ljude (koje je izmislio Louis Braille) zove *braille*, a u hrvatskom jeziku zove se *brajica*.

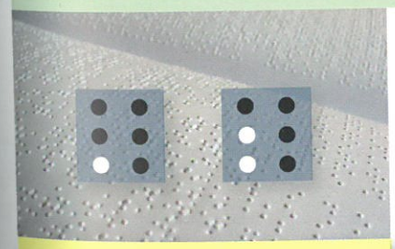

slova *dž* i *đ* u hrvatskoj brajici

sendvič

žilet